

Doświadczenie pracowników Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w wykonywaniu konikopunkcji

mgr Cezary Kulak, dr n. o zdr. Maria Bartzak
Centrum Symulacji Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

WSTĘP

Drożne drogi oddechowe są warunkiem prawidłowego funkcjonowania układu oddechowego i determinują dalsze działania podejmowane u pacjentów w stanach zagrożenia życia. W sytuacji, gdy niemożliwe jest wykonanie udrożnienia dróg oddechowych metodami klasycznymi (can't intubate, can't ventilate – CICV) zalecane jest wykonanie dostępu metodami chirurgicznymi¹. W warunkach Zespołu Ratownictwa Medycznego i Szpitalnego Oddziału Ratunkowego metodę z wyboru w tej sytuacji stanowi konikopunkcja.

CEL PRACY

Celem badania była analiza doświadczenia pracowników systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w zakresie treningu i wykonywania zabiegu konikopunkcji w warunkach ratunkowych.

MATERIAŁ I METODA

Badanie zostało przeprowadzone przy pomocy internetowej, anonimowej ankiety na grupie 130 osób. Respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące szkolenia z wykonywania konikopunkcji oraz doświadczenia w wykonywaniu tego zabiegu w swojej pracy zawodowej.

WYNIKI

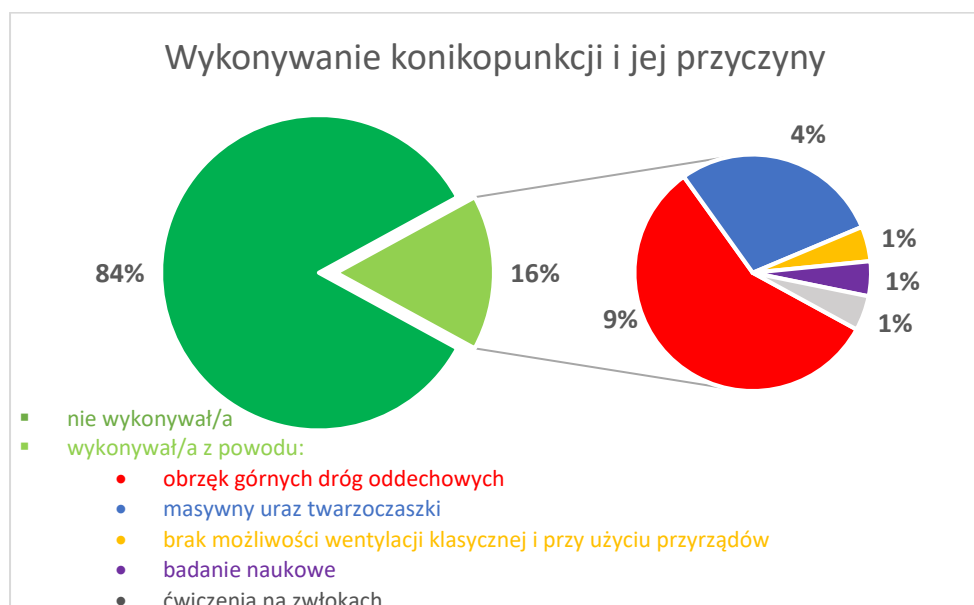
- w badaniu wzięło udział 99 ratowników medycznych (76,2%), 17 pielęgniarek/pielęgniarzy (13,1%), z czego większość stanowiły osoby ze specjalizacją z pielęgniarstwa ratunkowego oraz 14 lekarzy (10,8%), głównie specjalistów medycyny ratunkowej.

- większość (60%) respondentów pracowała w zespołach ratownictwa medycznego, blisko co piąta osoba pracowała w SOR, natomiast co dziesiąta na innym oddziale szpitalnym.

- staż pracy respondentów był silnie zróżnicowany – 29% pracowało powyżej 10 lat, 23% od 5 do 10 lat, 30% od roku do pięciu lat, zaś 18% mniej niż rok.

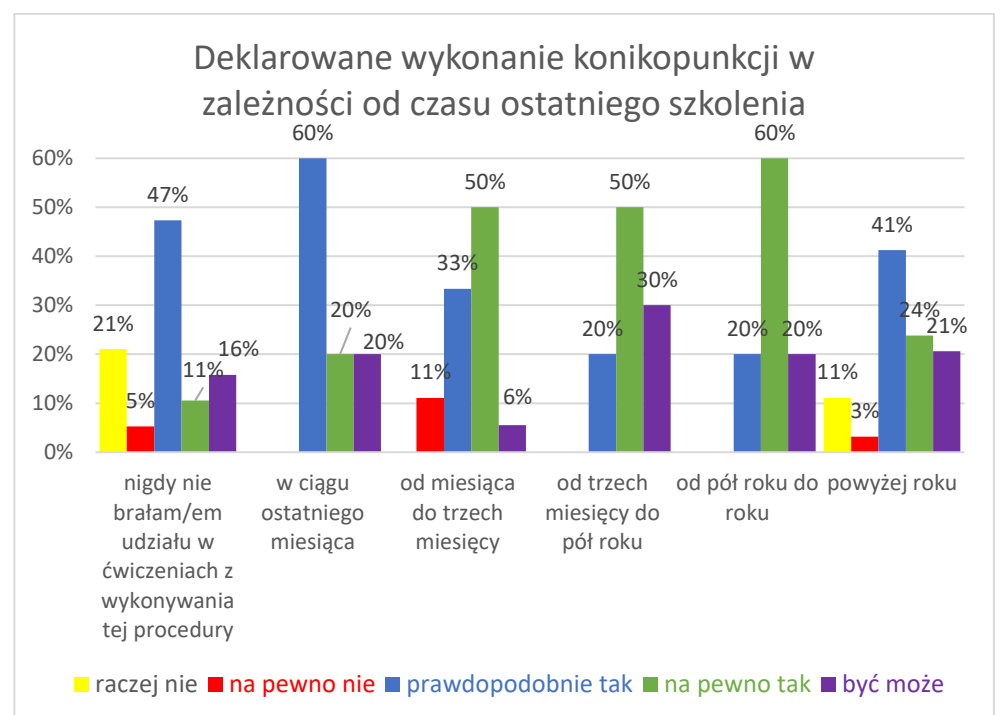
- Większość respondentów w trakcie kształcenia zawodowego lub podyplomowego miała okazję przećwiczyć konikopunkcję. 67% respondentów na trenażerze, co czwarty na preparatach zwierzęcych, a jedynie 7% na zwłokach ludzkich. W grupie tej blisko połowa osób szkolenie praktyczne odbyła więcej niż rok temu. Co piąta osoba nigdy nie przeszła takiego szkolenia.

- 68% respondentów nigdy nie wykonało, ani nie widziało wykonania konikopunkcji u pacjenta (n=88), 16% jedynie obserwowało ten zabieg (n=21). Osoby, które wykonywały ten zabieg robiły to najczęściej jednokrotnie (n=11)

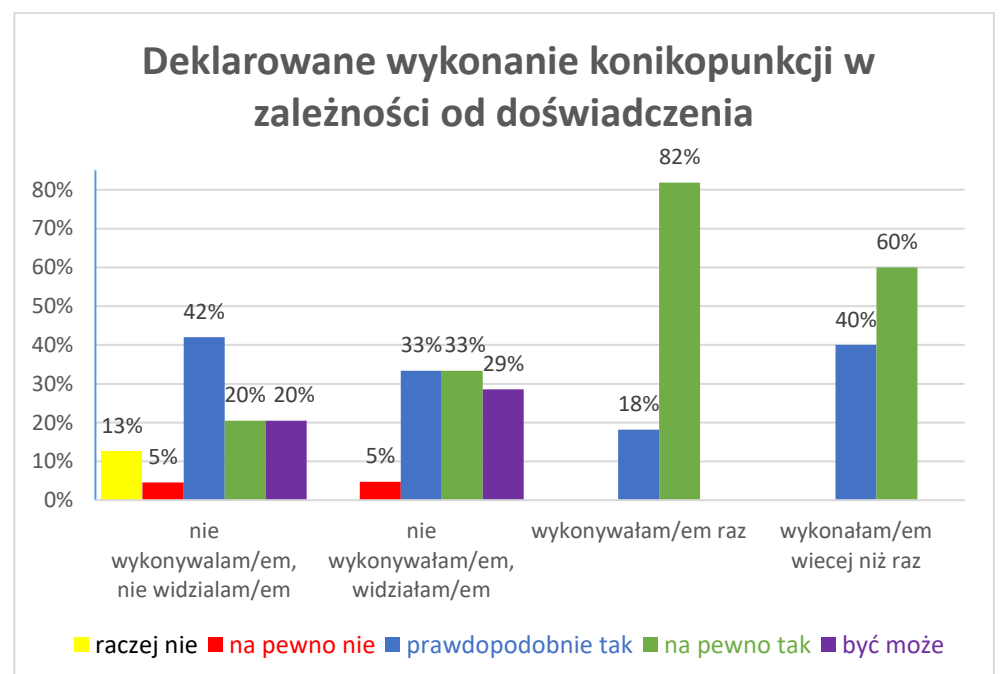

Wykres 1 Doświadczenie w wykonywaniu konikopunkcji

- osoby, które kiedykolwiek ćwiczyły procedurę najczęściej odpowiadały, że wykonałyby ją u pacjenta. Największą pewność odpowiedzi wykazali respondenci ćwiczący pomiędzy miesiąc, a roku temu. Odsetek osób, które nie wykonałyby konikopunkcji był największy wśród nigdy niećwiczących, jednak kategorię deklaracji najczęściej dokonywano w grupie osób ćwiczących między miesiąc, a trzy miesiące temu.

Wykres 2 Gotowość do wykonania konikopunkcji, a szkolenie

Wykres 3 Gotowość do wykonania konikopunkcji, a doświadczenie

- respondenci wykonujący konikopunkcję w przeszłości częściej deklarowali, że wykonaliby ją ponownie. Jedynie wśród osób dotychczas nie wykonujących tej procedury pojawiły się wskazania, iż nie wykonaliby jej, gdyby zaszła taka potrzeba na ich najbliższym dyżurze

WNIOSKI:

1. Konikopunkcja jest zabiegiem wykonywanym przez respondentów wyjątkowo rzadko.
2. Odbyte szkolenie i uprzednie wykonanie konikopunkcji zwiększa deklarowaną gotowość do jej wykonania w przyszłości.
3. Konieczne jest dołożenie starań, aby w trakcie kształcenia każdy ratownik medyczny, lekarz systemu i pielęgniarka systemu mieli okazję praktycznego przećwiczenia tej procedury.

Słowa kluczowe: konikopunkcja, udrażnianie, drogi oddechowe

¹ Difficult Airway Society 2015 guidelines for management of unanticipated difficult intubation in adults, C. Frerk i wsp., *BJA: British Journal of Anaesthesia*, Volume 115, Issue 6, 1 December 2015, Pages 827–848